

HIREK

0000

Sertéskivitel Szegedről.

Szombati számában foglalkozott a *Dél-magyarország* a szegedi sertéskivitel ügyével. Megírtuk, hogy *Máté Gyula*, a Lichte-negger-konzorcium egyik tagja a következőkkel indokolja eljárásukat: a vidékre eladott sertések párja három mázsát nyomott, nem zsír-, hanem hussertések voltak, amelyeket a szegedi piacon nem tudtak volna elhelyezni, mert a szegedi piac a húst nem veszi fel. Már szombati számunkban közöltük azt a szakértő helyről származó értesülésünket hogy — kezdődve a szalámigyártás — a husra is nagy szükség van a szegedi piacon, a zsírt és szalonnát nagyon keresik.

A mai postával két levelet is kaptunk ebben az ügyben. Az egyik a többi között ezeket mondja: „Nagyon indokolt a *Dél-magyarország*-nak az a kérdése, hogy miért csak 60 sertés rekvirálására kért eddig jogot a polgármester? Meg kell akadályozni, hogy a hízalók összes sertéseiket elszállíthassák Szegedről és erre csak egy mód van: állapítsa meg a hatóság, hogy egy-egy szegedi hízalónál hány sertés van és a felét mind-egyiktől rekvirálja el. A dolog az érdekeltekre annyival kevésbé lehet sérelmes, mert Szegeden is megkapják azt az árat, amit más városban, érthetetlen tehát, hogy a szegedi emberek minden indok nélkül elvonják a helyi piactól az árut.”

A másik levél a szegedi husinségre mutat rá nyomatékosan és bővebb információkért a Pick-féle szalámigyárhoz utasít bennünket. A Pickgyártól a következő felvilágosítást kaptuk: a szalámigyártás megkezdésének egyetlen akadálya van: *nem tudunk hushoz jutni*. Ha a Szegedről legutóbb elszállított sertések a városban maradtak volna és husukat akár a Hus- és Vásárpénztár, akár más felajánlja, föltétlenül megvesszük.

Azok után, amik ebben az ügyben ezeken kívül is elhangzottak, nem kell további kommentár. A hatóságnak sürgősen és erélyesen intézkedni kell. Bizonyára senkinek sem lesz kifogása az ellen a terv ellen, amely a helyi fogyasztás számára is biztosítani akar néhány sertést.

— **Návay Lajos a közéletmezés egységes szervezéséről.** A *Dél-magyarország* vezető helyen foglalkozott a kormány azzal az ismert tervével, amely szerint a közéletmezés ügyét egységesen akarja szervezni. A közéletmezési ügyek intézésére a kormány külön központi szervezetet állít fel, amelynek vezetését megbízható hírek szerint *Návay Lajos*nak szándékozik felajánlani. Návay, aki most Makón időzik, egyik ottani újság munkatársának nyilatkozatot tett ebben az ügyben. Cáfolta azt a híresztelést, mintha a közéletmezés szervezése kérdésében, vagy akár más ügyben is Bécsben járt volna és osztrák közéletmezési tényezőkkel tárgyalt volna. A közéletmezés központi szervezését — mondotta Návay — a közéletmezés hatásosabbá és egyöntetűbbé tétele teszi szükségessé. Eddig ugyanis három szakminisztérium intézte a dolgokat egymástól teljesen izolálva és természetes, hogy ily módon nem volt sem gyors, sem egyöntetű a háborús gazdasági kérdések intézése. Szükségesnek mutatkozott tehát, hogy a három minisztérium ügyköréből elvonják a közéletmezési ügyeket és egy központi szervben egyesítsék, melynek vezetésére egy „kormánybiztost”, avagy főmegbizottat neveznek ki, aki egy szakminiszter, valószínűleg a pénzügyminiszter útján felel az országgyűlésnek. A közéletmezési központot nem törvényhozásilag szerveznék, hanem kormányrendelettel és ahogy tervezik, nem törvényhozási, hanem közigazgatási szervezet lenne. Az intézmény vezetője — sem miniszter, sem diktátor nem lenne, s nem német mintára készült, hanem a monarchia gazdasági viszonyainak megfelelően úgy, amint azt Ausztriában is megalkották.

Budapestről jelenti tudósítónk: Az „Az Est” közlése szerint Návay Lajos állítólag kijelentette, hogy a létesítendő központi közéletmezési szervezet vezetését nem fogja elvállalni. A „8 Órai Újság” értesülése szerint Návay valószínűleg vállalja a tisztséget és ebben az irányban már folyik is a tárgyalás közte és a kormány között.

— **Osztrák politikusok a királynál.** Bécsből jelentik: Báró Beck, volt osztrák miniszterelnököt pénteken délből a király több mint egy órás kihallgatáson fogadta. A kihallgatás politikai körökben nagy feltűnést keltett, mert mint ismeretes, báró Beck fontos állampolitikai kérdésekben nem osztozik gróf *Stürgkh* miniszterelnök felfogásával. Kihallgatáson jelent meg a királynál az utóbbi napokban két ízben is dr. *Sieghardt* Rudolf, az urakháza tagja is, akinek minden párttal összeköttetése van. A kihallgatásoknak beavatott körök nagy jelentőséget tulajdonítanak és nem valószínű, hogy a legközelebbi időben a kihallgatások eredménye Ausztria politikai életében mutatkozni fog.

— **A csanádmegyei püspök pásztorlevele.** Dr. *Glattfelder* Gyula megyéspüspök most adta ki ez évben tizenkettedik pásztorlevelét, amely az októberben tartandó templomi ajátosságokról és a romániai háborúról szól. Újabb ellenségünk támadt — ugymond a körlevél — még mielőtt a régieknek száma megfogyatkozott volna. Az új ellenség közvetlen szomszédunkból támadt, sőt áttörte határunkat és rátette lábát a csanádi egyházmegye szélére. Bizalommal hisszük, hogy diadalokhoz szokott fegyvereink hamarosan megszerelik egyházmegyénket és országunkat az ellenségtől. Annyiszor és oly kiváló mértékben tapasztaltuk a háború hosszú tartama alatt Isten Anyjának, a boldogságos Szűz Máriának anyai jóságát és közbenjárását. Május hava, a boldogságos Szűz hónapja, tavaly és ezidén is különös módon kedvezett a fegyvereinknek. Október a rózsafüzér-imádságnak hónapja, tehát szintén a boldogságos Szűz Máriának szentelt hónap. A veszedelem gyarapodása ösztökéljen bennünket arra, hogy Isten Anyja és a mi menygyei Anyánk jóságához és pártfogásához meneküljünk, fohászkodjunk és folyamodjunk. Kezünkben a szent olvasóval imádkoz-

Hazatérés.

Pozsony, 1916. szept. 28.

Ide menekültem a pozsonyi festől látképi szőlőhegyek lejtőjén fekvő jónévi szanatóriumba hogy lehajszolt idegeimet megnyugtassam. Ilyenkor az ember ráér elmélkedni és miután már több van mögöttem, mint előttem, tekintetem önkéntelenül is visszaréved a múltba. Már pedig, ha a múlt emlékei között kószálok, lehetetlenség, hogy eszembe ne jusson Szeged, az én édes szülővárosom, amelyhez millió érzés köt. Be kell azonban vallanom, hogy nem a mai Szeged az, amely oly nagyon, nagyon kedves az én szívemnek és most rajtahagyom magamat azon, hogy bennem, aki radikális gondolkodásnak vallom magamat, van egy konzervatív erecske is. Nem mondom én, hogy a mai Szegedet nem szeretem, sőt büszke vagyok az én városom szépséges fejlődésére, kulturintézményeire, tereit díszítő szobraitra, kiterjedt villamos vasut-hálózatára, de azért hiába, mégsem ez a Szeged az én Szegedem, hanem a nyolcvanas évek Szegedje.

A nagy árvíz után, a nyolcvanas évek derekán, már mutatkoztak a mai Szegednek konturjai és tán azért nőtt éppen ez az időszak annyira szívemhez, mert akkor éltem én is napsugaras ifjúságomat. Ugyyszólván együtt nőttem az újonnan született város-

sal, egy időre esett siheder korunk, amikor erőteljesebben duzzad a kar és magasratörő terveket sző az ifjú lélek. Talán ezért gondolok erre az elmúlt Szegedre annyi szeretettel, mint ahogyan egykor, régi jó pajtásra gondolni szokás.

Elég gyakran látogatok haza Szegedre és ha mostanában rovom a város utcáit, bizony-bizony mindinkább hidegebbnek érzem; az emberek idegenebbül haladnak el mellettem és hiába konstatálja a böles statisztika, hogy a város lakossága folyton gyarapszik, nekem a több kevesebb és úgy érzem, hogy ebben a gyönyörű városban mind jobban-jobban — egyedül vagyok. Ne vegye senki túlzásnak, ha kijelentem, hogy még csak egyetlenegy kis részén Szegednek érzem a régi jó élet fuvalatát, még pedig ott, ahol már nincsen semmi élet, ahol zsarnoki módon uralkodik a csend — a temetőben. Nagyon-nagyon sokan költöztek már oda azok közül, akik részesei voltak a nyolcvanas évek társadalmi életének. Odatértek drága jó szülőim, a rokonok, meghitt barátok és jó ismerősök nagy tábora és ha keresztül-kasul járom a temető csendes útjait, úgy vélem, hogy nem oly hidegen mint benn a városban, de meleg szeretettel köszöntenek jobbról is, balról is, integetnek, hívogatnak, mintha csak mondanák:

— Isten hozott! Mikor térsz meg már

közibénk?! Nem volt még elég a világon való csavargásból?!

Mikor haza-hazatérek, a vonat, mielőtt befut az államásra, a temető mellett halad el. Ilyenkor mindig megszeretném állítani a vonatot, hogy minek is megy tovább, mikor már idehaza volnék! Ugy érzem, hogy még sem illik idegenül elhaladni jó embereimnek portája előtt és mindig szorongó érzéssel érek a városba.

Nem jó helyre csinálták azt a temetőt a vasut mentére!

Néhány hónap előtt a Dél-magyarország „Régi idők emlékei” cím alatt közölt cikksorozatában rólam is megemlékezett. Megvallom, jól esett nekem, hogy még vannak, akik szívesen visszaemlékeznek reám és viszonzásul e megemlékezésért megfogadtam, hogy újra kapcsolatot létesítek szülővárosomnak irodalmi életével. Ugyanabban a cikkben szó esett azokról, hogy úgy mondjam „irodalmi lakmározásokról” is, melyek házuknál tartattak és épen ehhez akarok egy-két megjegyzést fűzni. Ugy hallom, hogy Szeged mai íróemberei között nincs meg az a bensőséges, igazi baráti, kollégialis viszony, mint az én időmben volt. Lehet, hogy ennek oka előttem ismeretlen viszonyokban rejlik, de mindenesetre sajnálatos körülmény, mert merem állítani, hogy azoknak a hajdani